

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-1295/18-S

Název	Základní škola Záryby, příspěvková organizace
Sídlo	Záryby 92, 277 13 Kostelec nad Labem
E-mail	<u>zsaryby@seznam.cz</u>
IČ	71008039
Identifikátor	600047512
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PaedDr. Miluše Nováková
Zřizovatel	obec Záryby
Místo inspekční činnosti	Záryby 92, 277 13 Kostelec nad Labem
Termín inspekční činnosti	11. 5. 2018 – 15. 5. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Získávání a analyzování informací o vzdělávání žáků, o činnosti škol zapsaných do školského rejstříku podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle § 174 odst. b) školského zákona, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále ŠVP); zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušným rámcovým vzdělávacím programem (dále RVP) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále ZŠ) a školní družiny (dále ŠD).

ZŠ vzdělává ve třech třídách (I. třída zahrnovala druhý a třetí ročník, II. třída čtvrtý a pátý ročník a III. třída první ročník) celkem 48 žáků. Naplněnost školy dosáhla 80 % nejvyššího povoleného počtu žáků. Počet žáků je v posledních letech konstantní. ŠD realizuje zájmové vzdělávání ve dvou odděleních se 48 zapsanými účastníky. Kapacita ŠD je naplněna z 96 %.

Vzdělávání v ZŠ probíhá dle školního vzdělávacího programu „Kreativní škola“ (dále ŠVP ZV). Zájmové vzdělávání v ŠD se realizuje podle programu „Kreativní družina“ (dále ŠVP ŠD), který je implementován v ŠVP ZV.

Škola eviduje 9 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). Pro dva z nich byl zpracován individuální vzdělávací plán, v případě ostatních žáků jsou poskytována podpůrná opatření prvního stupně.

Specifiky školy jsou výuka anglického jazyka od první třídy a rodinné prostředí malotřídní školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy působí ve vedoucí pozici dvacet šest let, splňuje pro ni předpoklady a v letošním roce v ní byla na základě konkurzního řízení potvrzena na další šestileté období. Současně vykonává práci výchovného poradce a školního metodika prevence. V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) se věnuje svému dalšímu profesnímu rozvoji ve formě seminářů, konferencí a workshopů. Školu řídí koncepčně dle zřetelně formulovaných záměrů. Ze stanovených cílů se daří zejména rozvíjet osobnostní a sociální kompetence žáků, podporovat jejich účast v zájmové činnosti, což se pozitivně odráží v oblasti prevence rizikového chování. Cíle jsou konkretizovány např. v Koncepti řízení a fungování ZŠ Záryby, Koncepti 2014 – 2019 ZŠ Záryby a jejich plnění je rozvrženo do reálného časového horizontu.

K termínu inspekce žáky vzdělávaly čtyři učitelky a ve školní družině tři odborně kvalifikované vychovatelky. Ve škole působí na základě projektu Podpora ZŠ Záryby také jedna školní asistentka (dále ŠA). Dvě učitelky nesplňují požadovanou kvalifikaci a pro její získání zahájily studium. Ředitelka školy současně plní zákonnou povinnost a aktivně hledá kvalifikované učitelky s odbornou kvalifikací. Na dva zastupující pedagogické pracovníky po dobu nepřítomnosti studujících vyučujících se vztahuje výjimka ze vzdělání. Cílem je zajistit plně kvalifikovaný pedagogický sbor. DVPP vychází z potřeb školy i zájmu vyučujících. Všichni pracovníci školy se kladně podílí na vytváření kooperativního a sociálního prostředí a příznivých podmínek pro vzdělávání.

Stěžejní pedagogické a organizační záležitosti jsou řešeny plánovitě na pravidelné pedagogické radě. Informace pro zákonné zástupce o provozu školy jsou poskytovány při třídních schůzkách nebo operativně dle potřeb a nastalé situace. Informace o průběhu a výsledcích vzdělávání dostávají zákonní zástupci na třídních schůzkách a písemně v žákovských knížkách.

Nedostatky byly zjištěny ve vedení povinné dokumentace (např. záznamy v třídní knihách a knize úrazů, obsah výroční zprávy). Některé nedostatky přetrvávají od předchozí inspekční činnosti.

ŠVP ZV je zaměřen na rozvoj osobnosti žáka s cílem ho připravit na využití získaných vědomostí a dovedností v praktickém životě. Program upřednostňuje kreativní řešení

problémů s hledáním nových cest, kooperativního a tvořivého přístupu. Smyslem výuky anglického jazyka od prvního ročníku je zajistit kontinuitu vzdělávání v návaznosti na předchozí výuku v mateřské škole. Negativem je poskytování jazykového vzdělání bez zajištění odbornosti výuky kvalifikovaným vyučujícím.

ŠVP ZV není v souladu s RVP pro základní vzdělávání, jsou v něm také uvedeny odkazy na některá již neplatná ustavení právních předpisů a opakují se v něm formální nedostatky zjištěné při předchozí inspekční činnosti.

ŠVP ŠD je v souladu s vizí školy podporovat individualitu žáků s ohledem na slabé a silné stránky každého jedince. Jeho zaměření na rozvoj pozitivních rysů osobnosti má pomoci eliminovat negativní projevy za přispění kladně laděné motivace.

Na základě pedagogické diagnostiky nebo doporučení školského poradenského zařízení jsou dotčení žáci vzdělávání podle plánu pedagogické podpory. ŠA poskytuje podporu žákům s výše uvedenými potřebami. Konkretizace úkolů ŠA je realizována na základě vzájemných konzultací vyučujícího a asistenta.

Partnerství se pozitivně prolíná do kvality vzdělávání. Sociální a občanské kompetence jsou vhodně podporovány zapojením školy do života obce při pořádání kulturních, společenských a sportovních akcí. Škola spolupracuje také s dalšími externími partnery z místního regionu. Přínosem jsou také vzájemné konzultace s další málotřídní školou vztahující se k vedení pedagogického procesu a sdílení dosažených cílů ve vzdělávání. Škola plní povinnosti vůči školské radě a účinně s ní spolupracuje. V rámci popularizace školy jsou pořádány motivační hodiny pro případné uchazeče, kde se mohou seznámit s ukázkovou náplní školní práce, stylem výuky a pomůckami. Škola organizuje v pravidelných intervalech třídní schůzky s rodiči za přítomnosti žáků. Rodičům je umožňována návštěva školy a vyučování i kdykoliv během školního roku.

Materiální podmínky jsou dostačující pro plnění cílů realizovaných ŠVP. Od poslední inspekce došlo ke zkvalitnění prostředí pro výuku. Moderně a vkusně vybavené učebny s netradičním uspořádáním žakovských lavic poskytují žákům vhodné prostředí pro vzdělávání. Ve všech učebnách (včetně ŠD) mají učitelé a žáci k dispozici didaktickou techniku (dataprojektor s interaktivní tabulí). V učebnách žáci najdou podnětné prostředí plné didaktického materiálu vzhledem k probírané látce i výsledky žakovských prací z výchovných předmětů. Negativem je absence tělocvičny, která částečně omezuje možnost plného naplňování cílů daných ŠVP.

Venkovní multifunkční hřiště (hřiště, herní prvky) umožňuje efektivní využívání ze strany ZŠ i ŠD. Hřiště je ohraničeno a odděleno od místní komunikace, což je z hlediska bezpečnosti plně vyhovující.

Žakovské šatny jsou prakticky zařízené, ale stísněné bez uzamykatelných skříněk pro žáky. Pedagogové mohou pro svoji práci využívat pouze učebny, prostorové podmínky neumožňují zřízení kabinetů. Budova školy nemá bezbariérové úpravy.

Prostory školy a vybavení jsou z bezpečnostního hlediska vyhovující. Realizovaná opatření (zabezpečení vstupu do školy, poučení žáků, systém dohledů ve škole, prováděné revize aj.) byla k termínu inspekční činnosti účinná. Zásady bezpečnosti a ochrany zdraví jsou zakotveny v základních dokumentech školy.

Škola hospodaří s finančními prostředky ze státního rozpočtu a s prostředky poskytnutými zřizovatelem na provoz. Přínosem pro školu je dotace z projektu, ze kterého je hrazena činnost ŠA a DVPP.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávací cíle v hospitovaných hodinách vycházely ze ŠVP ZV s využitím znalostí, dovedností a zkušeností žáků. Pedagogové vedli výuky vhodným způsobem, byl patrný zájem o žáky a jejich vzdělávání. Ve všech třídách byla (s ohledem na malotřídní uspořádání) sledována diferencovaná práce se žáky různých ročníků, byly na ně kladeny přiměřené a srozumitelné požadavky. Žáci byli vedeni k samostatné práci a rozvoji v oblasti sebereflexe a sebehodnocení. Didaktická technika byla účelně využívána vyučujícími i žáky v přibližně polovině hospitovaných hodin. Nízká byla ale míra diferenciací s ohledem na individuální vzdělávací potřeby žáků v daném ročníku. Podpora žáků se SVP probíhala nejčastěji využitím individuálního přístupu a dopomocí danému žákovi ze strany vyučujícího případně ŠA.

Výuka byla po organizační stránce dobře připravena a většinou probíhala v příjemné pracovní atmosféře. Častá byla podpora a povzbuzení ze strany učitele. Z hlediska práce ve třídách s více ročníky vyplýval vysoký podíl samostatných a kooperativních činností žáků. Také uplatnění mezipředmětových vztahů bylo nenásilné a přínosné. Nedostatkem byla převaha pasivních zpětných vazeb, pro ověření správnosti postupů a výsledků byli žáci odkázáni na kontrolu učitelem. Při individuálním tempu práce tak rychlejší žákům vznikaly časové prostoje, které mohly být příčinou nevhodných reakcí žáků (rezignace, rušení apod.). Ve vyvozování nových poznatků převažovaly aktivity učitele, jen zhruba ve třetině hodin byla vhodně využita vlastní kreativita žáků. Pro vytváření správných pracovních návyků chyběla v polovině hodin předem daná a vyžadovaná pravidla – při prezentaci referátů, při přednesu básně apod. Ani u žáků prvního ročníku nebylo dostatečně dbáno na správnou polohu těla při psaní, nebyly organizovány průpravné a relaxační cviky.

Ve využití názorných pomůcek a prostředků byly mezi jednotlivými hodinami značné rozdíly. Motivační využití prezentační techniky s aktivním zapojením žáků v matematice na jedné straně a např. nevyužití mapy či časové osy ve výuce vlastivědy, které by přispělo k naplňování vzdělávacího cíle, na straně druhé.

Výuka matematiky byla většinou plněním numerických úloh, malá byla vazba na praktické využití a aktivní prvky – odhady, alternativní postupy, samostatné ověřování, systematický zápis postupu řešení a další vlastnosti z cílového zaměření vzdělávací oblasti matematika a její aplikace. V písemných projevech a výstupech žáků se často vyskytovaly nedostatky a chyby, které nebyly ze strany vyučujícího identifikovány. Žáci s potřebou podpůrných opatření pracovali bez jejich efektivního uplatnění, naopak u žáků s vyššími předpoklady nebyl využit jejich potenciál. Výuka většinou postrádala promyšlenou didakticko-metodickou linku – návaznost, soustavnost, gradaci a zdůraznění přidané hodnoty dané hodiny. Uplatňované hodnocení a sebehodnocení v závěrech hodin mělo většinou formální charakter.

Výuka českého jazyka využívala prvky mezipředmětových vztahů. Hodiny byly z hlediska obsahu a formy práce dobře připravené. Snaha byla také o tematické propojení látky jednotlivých ročníků vzhledem k organizaci vzdělávání. Žáci byli cíleně vedeni k hlasitému i tichému čtení a další práci s pracovním textem. Důraz byl kladem na porozumění obsahu textu. V prvním ročníku byli žáci málo upozorňováni na psychohygienu psaní a správnou organizaci vlastního pracovního prostředí pro práci. Ve všech pozorovaných hodinách a třídách bylo využíváno přednostně psaní do pracovních listů, případně fixou na tabulky, méně pak do samotných sešitů. Uvedená skutečnost se prolíná ve snížené grafické úrovni práce a rozvoji grafomotoriky žáků. Upřednostňována byla ústní komunikace s ohledem k probírané látce. Ta se naopak jevila jako účelná pro rozvoj komunikativních dovedností žáků.

Při výuce tělesné výchovy byly uplatňovány správné postupy pro realizaci tělesných cvičení. Žáci dostávali srozumitelné a jasné pokyny pro bezpečné realizování sportovní činnosti.

Kladem byla nejenom ukázka správného provedení cviků, ale i průběžná oprava provádění cviků žáky. Přínosně lze hodnotit i zájem vyučujícího využít didaktické úsilí žáků samotných ve formě organizace hry, soutěže pro své spolužáky. Během výuky byly používány vhodné cvičební pomůcky s ohledem na vzdělávací cíl vyučovací hodiny. Záporem bylo využití nevhodných míčů pro realizované cvičení. Závěrečné hodnocení ze strany žáků a vyučující mělo neformální charakter.

Vzdělávání v ŠD bylo vhodně diferencováno dle zájmu a dovedností účastníků zájmového vzdělávání s podporou individuality práce. Výtvarná činnost byla střídána odpočinkovými činnostmi s možností využívání vhodně řešených prostor ŠD. Pro relaxační činnost byly k dispozici hry, stavebnice a množství knih pro zájmovou četbu. Vychovatelky ŠD podporovaly žáky při práci, dobře je motivovaly a průběžně pozitivně hodnotily.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Průběžné i výstupní informace o výsledcích vzdělávání žáků škola zjišťuje různými prostředky. Pozitivem bylo zadání několika dotazníkových akcí pro získání informací zejména o podmínkách vzdělávání a názorech aktérů vzdělávání (žáků, zákonných zástupců a učitelů). Negativem je skutečnost, že ve srovnání s rokem 2012 již škola neprovádí srovnávací testování žáků, které má škola uvedené i jako součást autoevaluace v realizovaném ŠVP. Získávané informace tak obsahují značný prvek subjektivity. Použití výhradně vlastních „prověrek“ v některých předmětech a jejich vyhodnocení má omezenou vypovídací hodnotu. Zjištění a hodnocení poskytují jen malou možnost přijímat na jejich základě efektivní opatření. Také výsledky vzdělávání uvedené ve výroční zprávě o činnosti školy nemají vazbu na cíle a profil absolventa stanovené v realizovaném ŠVP ZV. V žákovských písemných výstupech (sešity, pracovní sešity a prověrky) byly zjištěny neopravené chyby. Žáci tak nedostávají účinnou zpětnou vazbu o úspěšnosti své činnosti a omezená je efektivní práce s chybou.

Vstřícný přístup všech pedagogů školy k žákům, podmínky „rodinné školy“, pořádání řady aktivit v sociální, kulturní, sportovní a ekologické oblasti se pozitivně odráží v osobnostním rozvoji, pocitu sounáležitosti žáků se školou i celkové atmosféry školní práce.

Systematická práce se standardy základního vzdělávání se neprokázala (ani v průběhu vzdělávání, ani jako součást „prověrek“ zadávaných učiteli). Záznamy z pedagogické rady, výroční zpráva o činnosti školy dokladují spíše shrnutí průběhu uplynulého období, řešení organizačních záležitostí a stručné projednávání výsledků vzdělávání žáků bez uvedení přijetí adekvátních opatření k jejich zkvalitnění. Nelze tak objektivně vyhodnotit dosahování koncepčních cílů uvedených v dokumentech školy.

Úspěšnost žáků při přechodu z pátého ročníku do úplných škol v regionu nebo na víceletá gymnázia byl sledován rovněž spíše zprostředkovanými informacemi bez systémového vyhodnocování. Ve srovnání s rokem 2012 se zlepšila účinnost podpory žáků ohrožených školním neúspěchem. Na konci školního roku 2016/2017 ze 49 žáků školy prospělo 47 s celkovým hodnocením „prospěl s vyznamenáním“, v prvním pololetí aktuálního školního roku jen 4 žáci školy byli na vysvědčení hodnoceni klasifikačním stupněm „3“, žádný žák nebyl hodnocen klasifikačním stupněm „4“ nebo „5“. Žáci se ŠVP byli hodnoceni s ohledem k obsahu IVP, poskytovaná podpůrná opatření byla účinná.

Výsledky ve vzdělávání v ŠD jsou ze strany vychovatelek průběžně a v závěru činností vyhodnocovány, a to písemnou formou (pochvaly v notýsku) nebo častěji slovním hodnocením. Výsledky žákovských prací (výtvarné práce, dětské výrobky apod.) jsou prezentovány v prostorách ŠD a ZŠ. Dalším viditelným výstupem jsou prezentace při školních akcích (školní vystoupení, vánoční besídka apod.)

Závěry

Hodnocení vývoje

- pozitivní změny v prostorovém a materiálním vybavení
- postupný posun ke zvýšení počtu odborně kvalifikovaných pedagogických pracovníků
- zlepšilo se naplňování strategie zaměřené na předcházení rizikovému chování a zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků.

Silné stránky

- kooperativní prostředí, všichni pracovníci školy vytvářejí příznivé sociální prostředí

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- nízká míra individualizace a diferenciací výuky

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- ve výuce systematicky využívat standardy základního vzdělávání
- zvýšit podporu nadaných žáků přímo ve výuce
- zkvalitnit spolupráci se zřizovatelem a mateřskou školou

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní školy Záryby, okres Mělník, Obec Záryby, účinnost od 1. ledna 2003, dodatek č. 1 – 3 a příloha č. 1
2. Potvrzení ve funkci ředitelky ZŠ Záryby, příspěvkové organizace, v pracovním poměru na dobu neurčitou, vydané Obcí Záryby dne 1. června 2015
3. Jmenování ředitelky Základní školy Záryby, příspěvkové organizace, vydané Obcí Záryby dne 24. dubna 2018 po provedeném konkursním řízení, s účinností od 1. srpna 2018 čj. 068/18/PMa-14
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání a školní družiny „Kreativní škola“, 5. upravená verze s účinností od 1. září 2017

5. Školní řád, čj. ŠŘ/2017
6. Vnitřní řád školní družiny, ze dne 1. září 2017
7. Zásady provozního řádu ZŠ ze dne 30. srpna 2017
8. Vlastní hodnocení školy ze dne 14. září 2017
9. SWOT analýza ze dne 19. února 2018
10. Minimální preventivní program, školní rok 2016/2017 a 2017/2018
11. Směrnice k prevenci rizikového chování (program proti šikanování), ze dne 1. září 2017
12. Minimální standard bezpečnosti ze dne 9. dubna 2015
13. Environmentální výchova ze dne 30. srpna 2017
14. Výchova ke zdraví ze dne 30. srpna 2017
15. Plán práce školní rok 2017/2018
16. Školní matrika (listinná i počítačová verze), stav ke dni inspekce
17. Třídní knihy a Přehledy výchovně vzdělávací práce vedené v ŠD, školní roky 2016/2017 a 2017/2018 ke dni inspekce
18. Zápisní lístky do ŠD, školní rok 2017/2018
19. Žákovské knížky, výběr, školní rok 2017/2018
20. Písemné projevy žáků (sešity, pracovní listy, prověrky...), výběr, školní rok 2016/2017 a 2017/2018
21. Zápisy z pedagogické rady, školní roky 2016/2017 a 2017/2018
22. Zápisy školské rady, školní roky 2016/2017 a 2017/2018
23. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování – školní roky 2016/2017 a 2017/2018 (doporučení ŠPZ, žádosti o povolení individuálního vzdělávacího plánu, individuální vzdělávací plány, plány pedagogické podpory, ...)
24. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP), školní roky 2016/2017 a 2017/2018
25. Koncepce řízení a fungování ZŠ Záryby, ze dne 1. března 2018
26. Koncepce 2014 – 2019 ZŠ Záryby, bez data vydání
27. Koncepce školy – strategický plán rozvoje školy 2014 – 2018, ze dne 30. dubna 2014
28. ICT plán školy 2017/2018, s platností od 1. září 2017
29. Personální dokumentace školy (doklady o dosaženém vzdělání, DVPP), školní roky 2016/2017 a 2017/2018 ke dni inspekce a inzerce
30. Výroční zpráva o činnosti školy, 2016/2017
31. Kniha úrazů a Záznamy o úrazech, školní rok 2016/2017 a 2017/2018 ke dni inspekce, kniha vedená od roku 2012
32. Protokol o odborné technické kontrole tělocvičného nářadí a herních prvků dětského hřiště ze dne 26. května 2017
33. Účetní závěrka za rok 2017
34. Inspekční zpráva ČŠIS-1132/12-S z roku 2012

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Luboš Hodač, školní inspektor

Mgr. Luboš Hodač, v. r.

Mgr. Karel Kumstýř, školní inspektor

Mgr. Karel Kumstýř, v. r.

Bc. Dana Nulíčková, kontrolní pracovnice

Bc. Dana Nulíčková, v. r.

Nymburku 12. června 2018

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

razítko

PaedDr. Miluše Nováková, ředitelka školy

PaedDr. Miluše Nováková, v. r.

V Zárybech 19. června 2018